

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi evankelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista annetun lain 15 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Evankelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista annettua lakia ehdotetaan kirkolliskokouksen ehdotuksen mukaisesti muutettavaksi siten, ettei seurakuntien pääomarahastoa

enää kartutettaisi metsänmyynnistä ja myydyistä maa-aineksista saadulla puhtaalla tulolla.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan sen vahvistamista seuraavan vuoden alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Evankelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista annetun lain (106/66) mukaan seurakunnalla tulee olla pääomarahasto, jolle tuomiokapituli ole myöntänyt sen perustamisesta vapautusta. Lain 15 §:n mukaan seurakunnan on pantava pääomarahastoon kiinteän omaisuuden luovutuksesta kertyvät varat, metsänmyynnistä ja myydyistä maalajeista, kivistä, sammaleesta ja mineraaleista sekä muista sellaisista luonnontuotteista saatu puhdas tulo sekä lakkautetun kirkonrakennusrahaston pääoma. Pääomarahasto on kartutettava niin suureksi, että se vastaa vähintään 0,25 penniä kutakin sellaista veroäyriä kohti, jonka perusteella seurakunta on edellisenä vuonna maksuunpannut kirkollisveroa. Jollei seurakunnalla ole edellä mainittuja tuloja, on pääomarahasto kartutettava mainittuun vähimmäismäärään talousarvioon otettavin määrärahoin.

Pääomarahaston varoja saadaan käyttää suurehkoja varoja vaativiin seurakunnan menoihin, kuten uusien rakennusten rakentamiseen tai metsien perusparannuksiin. Pääomarahaston tarkoituksena onkin lähinnä turvata seurakuntien välttämättömät investoinnit.

Nykyisin pääomarahastoon siirretään varoja epäyhtenäisin perustein sikäli, että seurakuntien erilaiset pääomatulot ovat kartuttamisvelvollisuuteen nähden eri asemassa. Metsänmyyntitulot ja tulot myydyistä maa-aineksista on siirrettävä rahastoon, kun taas esimerkiksi kiinteistön vuokratuloja ei rahastoon siirretä. Niinpä metsätuloja saava seurakunta ja vuokratuloja kiinteistöistään saava seurakunta ovat rahastoimiseen nähden erilaisessa asemassa. Toisaalta nykyinen laki myös sitoo aiheetta rahastoihin seurakuntien varoja, joita tarvittaisiin seurakunnalliseen toimintaan.

Pääoman rahastointivelvollisuus on syytä säilyttää nykyisen suuruisena ja nykyisen tarkoituksen mukaisena. Muussa tapauksessa seurakunnilla ei olisi enää investointikohteisiin entisessä määrin omaa pääomaa, mikä vaikeuttaisi tällaisten hankkeiden toteuttamista. Vähävaraisena pidettävien seurakuntien osalta rahastointivelvollisuudesta luopuminen saattaisi myös lisätä avustustarvetta kirkon keskusrahastosta. Seurakuntien rakennushankkeet ovat keskimäärin hyvin suuria seurakunnan voimavaroihin verrattuna. Esimerkiksi kirkon tai seurakuntakeskuksen rakentaminen saattaa maksaa monta kertaa vuotuisten verotulojen määrän, ja usein jo laajempi korjaushankekin on suurempi kuin vuotuiset verotulot. Tällaisessa

tilanteessa seurakunnan oman pääoman osuus korostuu.

Kirkolliskokous on edellä esitettyjen syiden perusteella ehdottanut, että seurakuntien pääomarahaston kartuttamisperusteita tarkistetaan. Metsänmyyntitulot ja maa-ainesten myyntitulot olisi vapautettava pääomarahastointivelvollisuudesta. Tällöin näitä tuloja voitaisiin käyttää rahastoinnin sijasta seurakunnalliseen toimintaan. Metsätulot uusiutuvien luonnonvarojen tuottona eivät ole kertaluontoista tuloa, kuten kiinteän omaisuuden myynti, joten niiden vapaampi käyttäminen on perusteltua. Pääomarahastoon olisi siten tulevaisuudessa siirrettävä vain kiinteän omaisuuden luovutuksesta saatavat varat ja lakautetun kirkonrakennusrahaston pääoma sekä tarvittaessa verovaroja pääomarahaston kartuttamiseksi vähimmäismäärään.

Edellä ehdotettu pääomarahaston kartuttamisperusteiden muutos toteutettaisiin lainsäädännöllisesti siten, että evankelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista annetun lain 15 §:n 1 momentin 2 kohta, joka koskee metsänmyynnistä saatua tuloa, ja 3 kohta, joka koskee maa-ainesten myyntituloa kumottaisiin. Momentista poistettaisiin kohtien numerointi.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Seurakuntien pääomarahastoissa oli vuoden 1985 lopussa varoja noin 205 milj. markkaa. Seurakuntien metsän myynnistä saatu puhdas tulo oli noin 42 milj. markkaa ja maa-ainesten myynnistä saatu puhdas tulo noin 1,4 milj. markkaa. Metsän ja maa-ainesten myynnistä saadun puhtaan tulon rahastoimisvelvollisuuden poistaminen lisää seurakuntien käyttövaroja juokseviin menoihin ja helpottaa siten niiden toimintaa. Kirkollisveroäyriin hintaan järjestelyllä ei ole vaikutuksia.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan lain vahvistamista seuraavan kalenterivuoden alusta.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

evangelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan evangelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista 25 päivänä helmikuuta 1966 annetun lain (106/66) 15 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

15 §

Pääomarahastoon on pantava kiinteän omaisuuden luovutuksesta kertyvät varat ja lakkaute-
tun kirkonrakennusrahaston pääoma.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987.

Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 1987

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Christoffer Taxell*

Laki

evangelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan evangelisluterilaisten seurakuntien virkataloista ja rahastoista 25 päivänä helmikuuta 1966 annetun lain (106/66) 15 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

15 §

Pääomarahastoon on pantava:

- 1) kiinteän omaisuuden luovutuksesta kertyvät varat;
- 2) metsänmyynnistä saatu puhdas tulo, sitten kun siitä on vähennetty kirkon keskusrahastolle lain mukaan suoritettava maksu;
- 3) myydyistä maalajeista, kivistä, sammaleesta ja mineraaleista sekä muista sellaisista luonnon tuotteista saatu puhdas tulo; sekä
- 4) lakkautetun kirkonrakennusrahaston pääoma.

Ehdotus

15 §

Pääomarahastoon on pantava kiinteän omaisuuden luovutuksesta kertyvät varat ja lakkautetun kirkonrakennusrahaston pääoma.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 198 .
